

ከጥኑት ወርስ ቤት

(Postdiluvian)

▢ ፊሞኑድ ማነበር?

(Who was the Bible's Nimrod?)

ዚው ስህ ዓመት ከዘጋጀቶ ሌደት በፊት፡ ሰፍ (አራቃ)

- ፊሞኑድ ሆኖ እና የብረለምና አሳር አካባቢ ገዢ
ነበሩ፡ (ዘፍ 10:8-12)
- የታሪ ተመራማሪያች ታሪክው ይመከሰለል በለው-
ከስቀመጥቷው ስዋች መከከል-
- የግብጽ ዓገል የነበሩው አመንሸተት(ለስተኞች)፡ የለጋሽ
እምላከ ተባቁ፡ ጉልጋመኝ፡ የስመር እና የእርሻድ ዓገል
አርገን ፍቃው፡
- ከነዚህም መከከል በጣም ማመከሰለው ከስተኞን የር
ነው፡፡



□ ከሳን ስራን

(King Sargon)

2334-2279 ዓ.ም. አንድ (እረቁ)

- ታላቁ ስራንን በመባል ይጠና ነበር፡፡ ከናምሩን ጽሑፍ
የሚያመሰሳለቸውም፡
 1. የናምሩና የዘር ፍረግ ከተኩ መሆኑን የስራንን
ክጀግራዕቶች አመጣጥ ከስመራዊው ከኩ መሆኑ
(ከኩ እና ከኩ ተመሳሳይ እንደሆነ ይታመናል)
 2. ሁሉቱም እርከዳ የምትበለውን ከተማ ታዋቀ
ማድረግቸው
 3. የአስር ከተማ ላይ የመጀመሪያ ጥንበቃቸኝን
ማከናወናቸው
 4. ሁሉቱም በአስር ከተማ ላይ ታዋቀና ተዕወና ፈጠራ
መሆናቸው

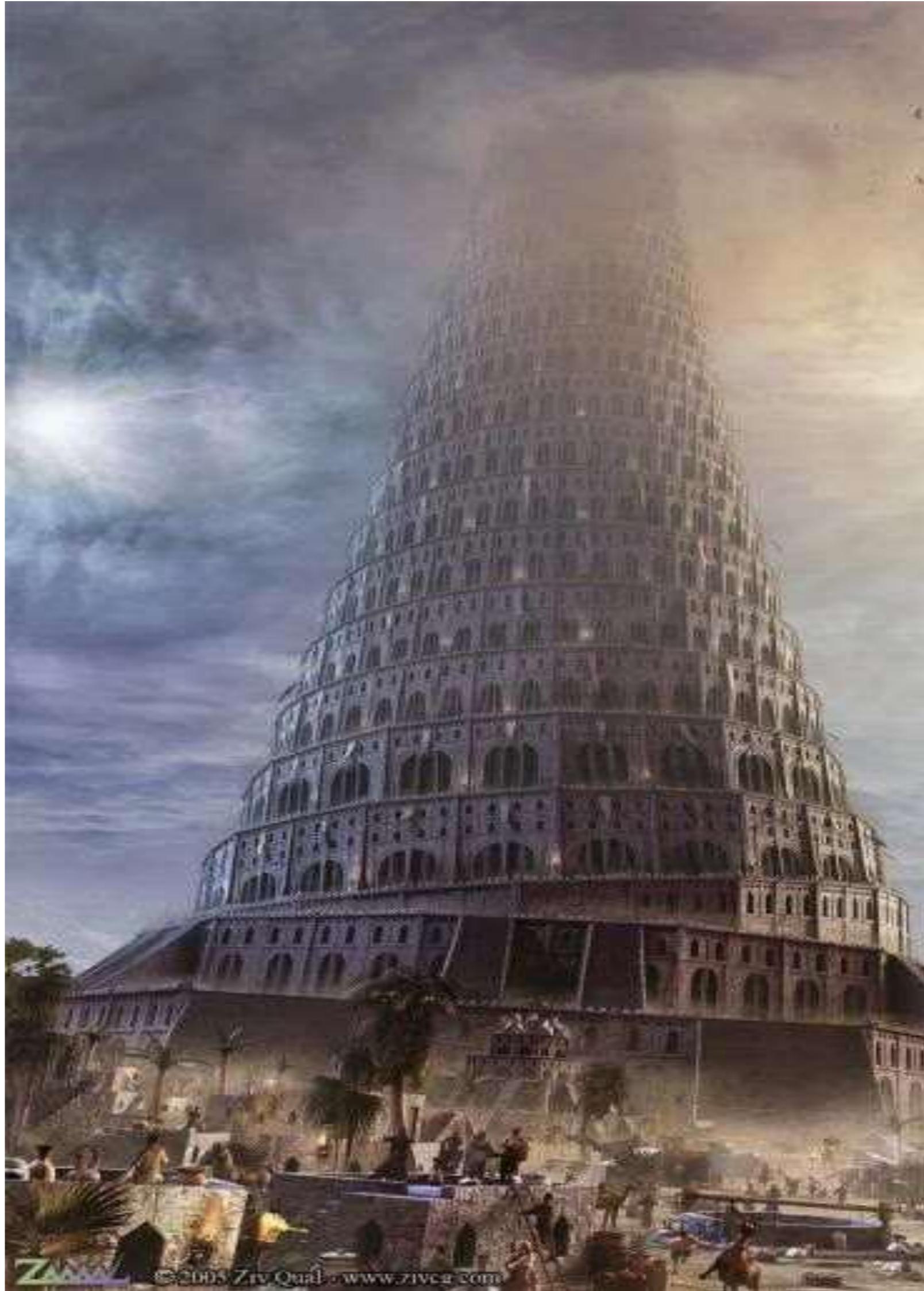


□ የበለቤት ገብ

(The Tower of Babel)

2300 ዓ.ም.

- የበለቤት ገብ አራ-ታረክ እንደሆነ ይታሰብ ነበር::
- ነገር ገብ ከስተመር በተረዥት (የሚሞላከያ ስፍራ) የጊዜ
ተመሳሳይ ቁርዕ እንዳለው መግጥ ተችልል::
- በተረዥት ከበለቤት ገብ ማስተካከል በመከተት ከዘመናት
በፊል እንደተሰሩ ጥናቶች ይጠቀማሉ::
- በተረዥት የሚሰሩት የአካባቢው መጣቸው ተብሎው
ለሚታሰቦ እማልከት ነበር :: ዓላማቸውም ስማይ
ከምድር በማገኘት እማልከቱ በቀላሉ ከስው ወደ
እማልከት ዓላም እንዲመለሰብ ነበር::



▢ የትመር ኮንራት

(Ziggurats)

የተሰራበት ገጽ 2900–2350 ዓ.ም

ትመር ካብረለም ባንበር የዚያዥ የሚያስተካክው ነገር

1. ሁለቱም በእሳት በተተከና መጠቃቄ የተሰሩ ነበሩ
2. እንደ ባብረለም ባንበር የዘንድሪቶችም ዓለማ የሚያስላክኝ
ስፍራውን በመሆል በማድረግ በእንደ ጽሁስ ባዛት ስር
ማስተካከለሁ ነበር::



□ የበለቤት ገንብ ስቴል

(Tower of Babel Stele)

604-562 ፭.፭

- ሰለ ባበሌን ገንብ ምስረ የተገኘው ጥንቃቄ ማስረጃ
ከናበሩካደኑም እና ሁመን የሆነ ተቀር የደንጋይ ቅርዬ
አሁን ፍጥቶኑም ሲሆን “ታላቁ የአምልክ ስኖራ
እኩን” በማለት ይጠና ነበር፡፡
- በዚህ ቅርዬ ላይ የነበረው ተሁፍ “ለዓለምዎ ስወች
ድንቃ እደረከት፡ ማኅን ወደ ስማይ ከፍ እደርኙ፡
ለደዴች በር ስራሁ በጠብያም ስራንከት” ይለል
- ይህም በመወጣቸው ቅዱስ ከተጠቀሰው የበበሌንን ገንብ
ስሳኔ ከተናገሩት ጽጾግር የሆነ ይመሳሰል፡፡



□ የዕርትራ ክንጻት

(The Ziggurat of Ur)

እራፍ: 1920፣ ሌር ለሞኑና ወለደ

- በዕቅተኛ ለይ አብርሃም ከዕር እንዲውጥ ሲታዘዝ
በዕም የነበረውን የጠልቸት አምልካ ማየት ቅለናል::
- ክንጻቱ የተሰራው በዕምን ገዢ ተመለከ ለነበረች
ለመረዳ አምልካ ፍፏ(ሳን) መታሰቢያ ነበር::
- የተሰሩበት ኮሙን አብርሃም ነበረ ተብሎ ካማቻስበበት
ከሙን ጋር እንደ እይነት ነው::
- ይህም በአብርሃም ኮሙን የእውነትም የበዳድ አምልካ
እንደነበር ያሳያል::

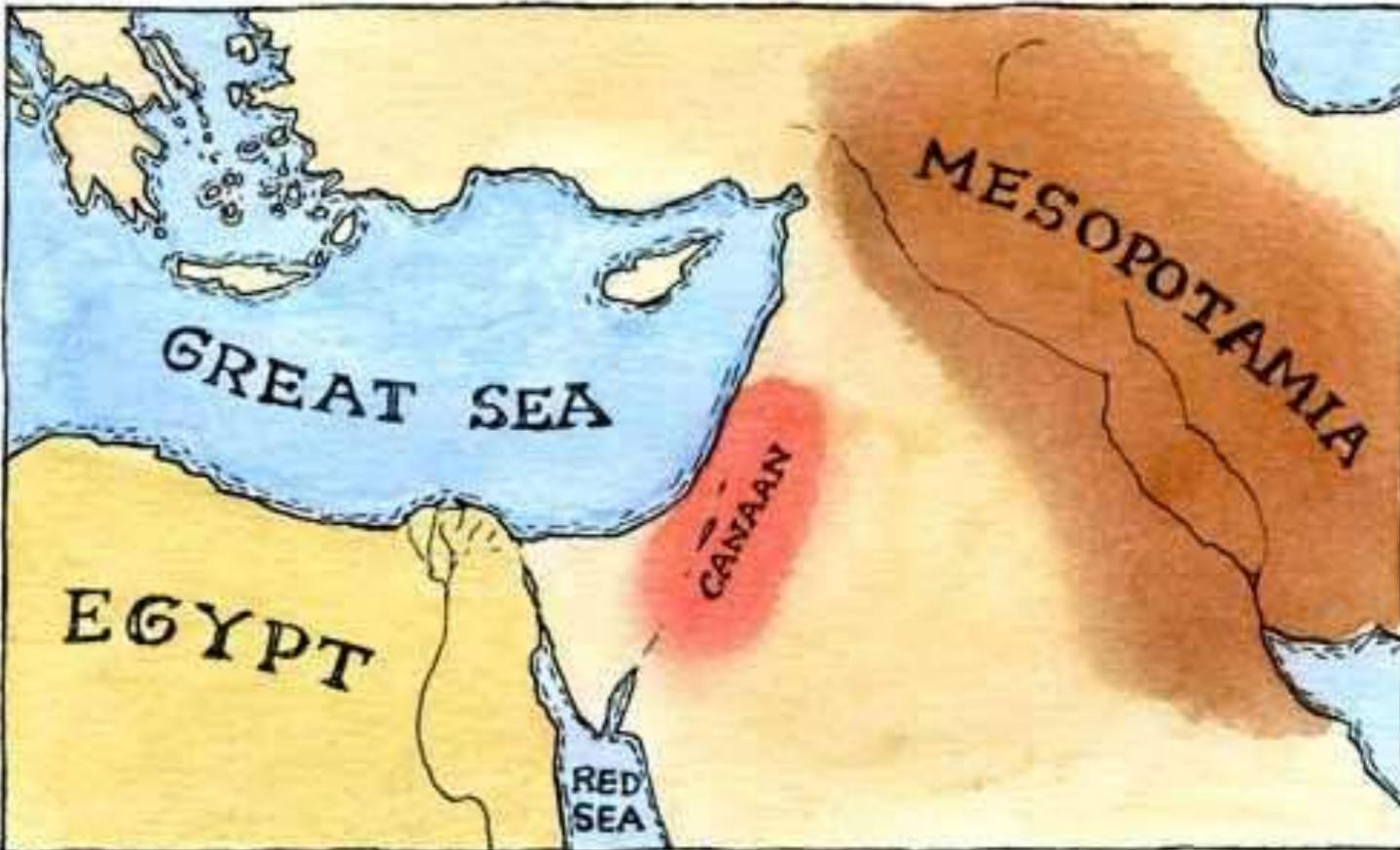


□ የሚሰጥቷማው እና የኢሉኑ ማረተ

(The Conquest of Mesopotamian and Canaanites)

10 ፎው እና 9 ፎው ክፍለ ዘመን ፭.፭

- በዘመን 14:(1-17) ከነገሩን ስለወረደ የሚሰጥቷማው ነገሱት የስም አርብርና እውነትናት ስኖ ይ
- የንገድ “አምራጭ” ሲሆን በአምራቅያን እና በአርብቅያን መዘገበች፣ የ“እረዋካ” ሲሆን በማራና በኋላ ይሁዳች፣ የ“ቴዲከል” ሲሆን ተደከለያ ከሚለው የሂታይት ገንዘብ መጠሪያ ሲገኘ፣ “ከለምነዋር” ደግሞ የለጋማር-አገልግሎት ማለት ሲሆን የዘመኑ የኤለም ነገሱት ሲያጠኝ ነበር፡፡



የፖ.ቁ.ሪ.ሪ. ማቅረብ

(The Tombs of the Patriarchs)

- የኢትዮጵያዊ ስራዊ ይሳቁቸው ስጋፍ የዕቅድ እና ሌሎች
መቻብር መሆኑን ለማረጋገጥ ነበር::
 - የተለያየ የሽክነ እቃዎች፣ ተሁደች እና ታሪክዎች
ተገኘተዋል:: በተጨማሪም መረጃዎች ይህ በታ መቻብር
እንዲነበር ይጠቀማል:: ይህ በታ በተለያየ ፈይምናቶች
እንደ ቅዱስ በታ ይወሰኝል:: አይሁዳች እና መሰላምዎች
በዚህ በታ ይዘልያሉ::



□ የዳን ካተማ መግለጫ በር

(The Gate of the City of Dan)

ቴል ዓን: 1976: አሰርሃም በረን

- በዘመኑ 14 እስከ 17 ዓ.ም ካተማ የገበያ በር የዚህ
ካተማ መግለጫ ነበር?
- በተከሃደው ቅድመ ተልቅ የዚናን ካተማ እና በዝ
የመሳሪያ ቅዱቁስት እና ምሽት ተገኘተዋል::
- በተጨማሪም 4000 ዓመታት እንዲስቀበሉ የሚገመት
ቻልቅ የሚች መብት በር በንዴህ ምሽት መሆል ተገኘቷል::
- ይህ በር ተቀብር እና አራር ተዋልቶት መገኘቱ ለረጅም
በእኔ አገልግሎት ላይ እንዲሳነበር ያሳያል
- ነገሮን በሩ የካተማው ውስጥ መግለጫ እንደነበር
ማስረጃዎች ያሳያል::

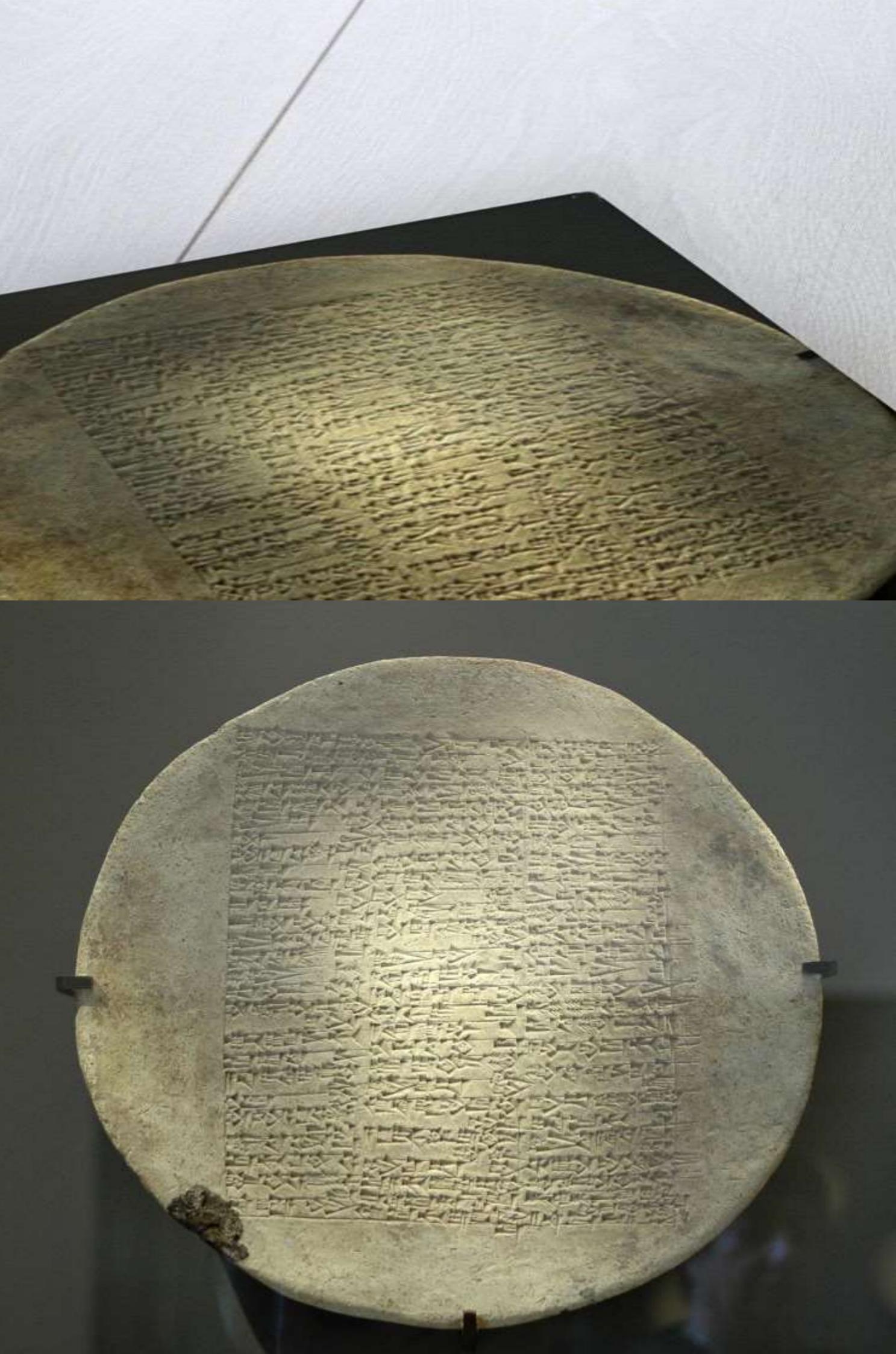


▢ የያዥናን-ለም ዓስከ

(The Bisc of Yahdun-Lim)

አጠቃ: 1930: ስር ሌዋፍርድ ወልደ

- ይህ ማኅት በቀጥታ ከመዕሄፍ ቁዳስ ጽር ባይገኘኝም በዘመኑ ስለነበረው ጽተሰ እና ስወቻ እለብ ለይ ባለው ተሁፍ መረዳት ነበር::
- የያዥናን ሌም (የማራ ጽተሰ) ተሁፍ ሲሆን በሁለቱ ከተሞች መከከል የነበረውም ፈጻሚ፡ የዚመኑ ወሂን እጠበበቅ እና እናደር ይገልግል::

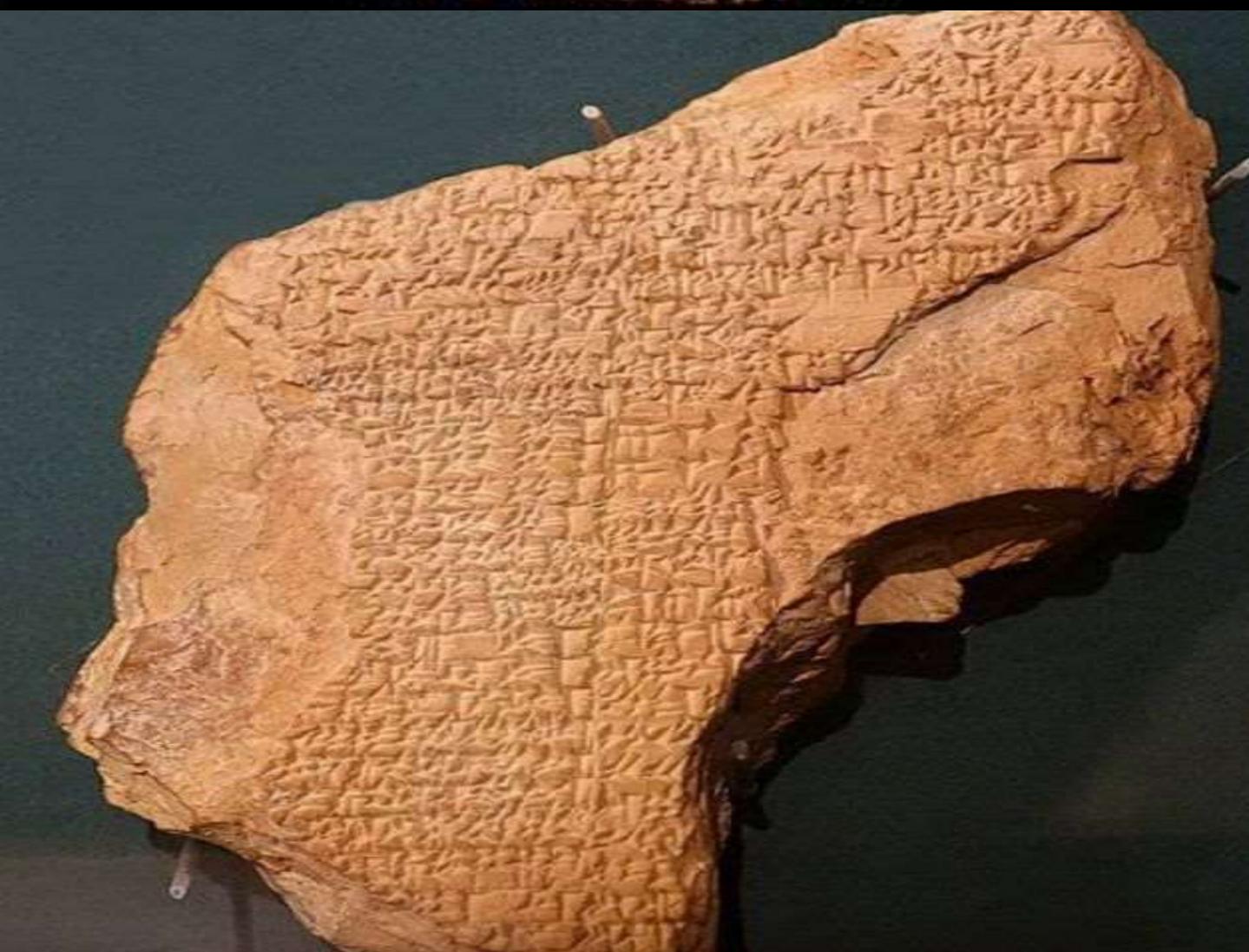


□ የኤብላ የስነ ሪፖርት

(The Eblaite Clay Tablets)

የፈደ: 1974: ተወስኗል

- ዓለማውጥም አብርሃም እውነትም በታሪክ ወሰጥ
መገኘታችውን ማረጋገጥ ነበር::
- የተቀራው በኤብላ ካውኑይርም ቅንቁ (Eblaite cuneiform)
አሁን አብርሃም፡ እስማኬል እና እስራኬል የሚሉ
ስምቶን በውሳጭ ይረካል::



□ ስድም እና ገሞራ

(Sodom and Gomorrah)

ከፈር፡ 1974፣ ፉትሮ ማተፊ

- ስድም “የጠው ሽያዎች” የሚል ተርጉሙ ስለለው በጠው ባህር አካባቢ እንደሚገኘ ይታመናል ::
- ይህ ቤት ከግብዢ እና ከሌሎች መንግስት ዝርዝር ለውጭ የሚደረግበት ቤት መሆኑን በዘዴ የ “Asphalt” ክጥቶች መኖሩ ስዋች መሰራራቸውን ያመለክታል::
- በመ-ት ባህር አካባቢ ስድም እና ገሞራ ይገኘበታል ተብሎው ከሚታሰበ የተለያየ ቤትዎች “ቻል እል ሽማም” እንዲ እጩ ሆኖ ተመርጓል:: የምክንያቱ ከስር እነሆ:-



□ ተል አል ፈማም

(Tel el-Hammam)

2000 ዓ.ም : የቅርቡ በሁር የርዕፍ የትራክት ስት አተኞን
የለንስ

- ሌሎች የመረጋገጫ ከበቃል እና ከጋድ ነበር፡፡ (ዘኅ 13:3)
- በታወች ለጥምላጥምና በውሃ የተሞላ መሆኑ (ዘኅ 13:10)
- የእንደ ተልቅ የተመኝነት ከተማ ቁርቶት ተገኘቷል፡፡ ቁርቶም
ከእብርሃም እና ከሎተ ገዢ ነው፡፡
- የተቋጠሉ ማድረግዎች እና ወለሎች ከሰነድ ማማ አመዳ
በታች ተቀብረው ተገኘቷዋል፡፡
- በቦታው የሽክላ ስብርበዋዎች የተገኟ ሲሆን ከ 2,000° F
የሚሰራው የመቀት መጠን እንዲረዳባቸው መረጃው
ያሳይል፡፡ ይህ የሆነው የእሳት ገምሮ እንቀሳቸው በይኖርም
ከፍተኛ የድኝ (Sulphur) ከምታት በመኖሩ ነው፡፡

